

Hormonspiral

Oplægning af spiral – hvad sker der ved gynækologen?

1. Spiralen lægges 3-7 dage efter 1. menstruationsdag, også hvis du stadig bløder.
2. Du kan med fordel tage 2 Panodil og 400 mg Ipren ca. 1 time før.
3. Hent hormonspiralen på apoteket inden du kommer til klinikken.
4. Du får lavet en gynækologisk undersøgelse og en ultralydsskanning før oplægningen. Der lægges evt. lidt lokalbedøvelse i livmoderhalsen. Herefter oplægges spiralen i livmoderhulen, og snorene på spiralen afklippes med en længde på ca. 2-3 cm. Derefter kontrolleres spiralens placering i livmoderen med ultralyd. I dagene efter kan der være menstruationslignende smerter.
5. Du anbefales kontrol hos egen læge eller her i klinikken 3 mdr. efter oplægning af hormonspiral.

Er der risiko ved oplægning af spiral?

I meget sjældne tilfælde kan man få infektion, der nødvendiggør, at spiralen igen må fjernes.

Hormonspiral kan anvendes af næsten alle kvinder

- Kvinder med kraftige blødninger, spiralen er også en behandling
- Kvinder med forhøjet blodtryk.
- Kvinder, der tidligere har haft blodpropper.
- Kvinder med cyklisk hovedpine.
- Kvinder med endometriose.
- Kvinder med blodmangel.
- Unge og kvinder, der ikke har født, også hvis du er teenager.

Fordele ved hormonspiralen

Hormonspiralen nedsætter menstruationssmerter og blødningen drastisk. Menstruationerne forkortes til få dage. Mange holder helt op med at bløde indenfor det første år. Spiralen beskytter mod underlivsbetændelse.

Du bør kontakte læge:

1. Ved mistanke om at spiralen er udstødt eller ikke sidder korrekt.
2. Ved mistanke om graviditet.
3. Ved feber, smerter og ildelugtende udflåd.
4. Ved pludselige ændringer i dit blødningsmønster.
5. Ved bivirkninger, der ikke ophører.

Virkning af hormonspiralen

Hormonspiralen afgiver dagligt en lille mængde levonorgestrel, som er et gestagen. Hormonet mindsker slimhinden i livmoderen, men ikke din normale hormoncyklus. Hormonspiralen giver ikke vægtstigning på over 500 gram i talrige undersøgelser. Spiralen påvirker ikke kolesteroltallet. Der er 4 typer hormonspiraler, Mirena/Levosert, Kyleena, og Jaydess.

Mirena/Levosert er godkendt som prævention i 8 år. Får du spiralen pga. kraftige blødninger, anbefales den skiftet efter 5 år eller ved tiltagende blødninger.

Kyleena kan ligge i 5 år, Jaydess i 3 år.

Ulemper

Mange har pletblødninger i 3-6 måneder i indkøringsfasen. Enkelte kan have øget uren hud. Ganske få har let øget risiko for humørsvingninger/depression og brystspænding i starten, men det forsvinder som regel efter nogle måneder.

Efter oplæggelsen frarådes samleje uden kondom, brug af tampon, havbad, karbad og svømmehal de næste 5-6 dage.

Pris

Mirena koster ca. 1200 kr. uden tilskud, Levosert 860 kr. Får du spiralen pga. kraftige blødninger, giver Lægemiddelstyrelsen og Danmark tilskud på 200-700 kr. Kyleena og Jaydess koster ca. 1200 kr. stykket.

Kan jeg selv tjekke, at spiralen er på plads?

Du kan med en finger mærke de to tråde der hænger et stykke ned i skeden. Kan du ikke mærke trådene, og kan din læge ikke se trådene, bør du have udført en kontrol ultralydsskanning.

Vigtig information hvis Mirena/Levosert, Kyleena, eller Jaydess ikke kan lægges

Hvis din egen læge eller gynækologen ikke kan lægge en spiral, kan man ikke få erstatningsspiral fra firmaet, som sælger spiralen. Dette er dekret fra Sundhedsstyrelsen og Sundhedsministeriet. Hvis det skyldes, at spiralen er fejlfungerende, kan den erstattes via det apotek, hvor du har købt den. Lægen laver en beskrivelse af årsagen til reklamationen. Du er som patient selv ansvarlig for at gå på apoteket og reklamere.

Brug af menstruations-kop

Det er på eget ansvar, hvis du bruger menstruations-kop. Det er vigtigt, du udligner vacuum inden fjernelse af koppen, da der ellers er risiko for, du samtidigt kommer til at fjerne spiralen.